

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van

[Redacted]

Datum

02 november 2021

Referentie

[Redacted]

Bijlagen

1. Verslag
2. Nota n.a.v. het verslag
3. Begeleidend schrijven

Kopie voor

[Redacted]

**Reeds afgestemd met
MBO**

Aantal pagina's

3

nota

Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES in verband met uitbreiding van de uitzonderingsmogelijkheid om het onderwijs en de examens van mbo-opleidingen op Bonaire in het Papiaments aan te bieden

Aanleiding

De TK-fracties van VVD, D66, CDA, GroenLinks en SGP hebben vragen ingediend over de Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES in verband met uitbreiding van de uitzonderingsmogelijkheid om het onderwijs en de examens van mbo-opleidingen op Bonaire in het Papiaments aan te bieden (wetsvoorstel Papiaments mbo-opleidingen Bonaire).

Samenvatting van de brief

In de nota naar aanleiding van het verslag beantwoordt u de door de TK-fracties gestelde vragen. De vragen en de beantwoording daarvan zijn hieronder kort samengevat.

Besluiten door ondertekening

Indien u akkoord bent, wordt u verzocht de nota naar aanleiding van het verslag en de begeleidende brief te ondertekenen.

Toelichting

De vragen richten zich op de volgende onderwerpen:

Doorstroommogelijkheden naar vervolgonderwijs in Europees Nederland

Met uitzondering van de CDA-fractie, stellen alle fracties die inbreng hebben geleverd (VVD, D66, GroenLinks en de SGP) vragen over de doorstroommogelijkheden naar vervolgonderwijs in Europees Nederland. Daaraan leggen zij de veronderstelling ten grondslag dat een Papiamentstalige opleiding belemmeringen opwerpt voor deze doorstroom. Uit de vraagstelling is af te leiden dat de leden zich zorgen maken over een grote toename van het Papiamentstalige mbo-onderwijs op Bonaire.

Er is wel een duidelijk nuanceverschil in de vraagstelling. Zo vragen de leden van de VVD-fractie of een student niet juist betere loopbaanmogelijkheden heeft wanneer hij de Nederlandse taal zou leren en een Nederlandstalige mbo-opleiding volgt, zodat hij eventueel ook op de Nederlandse arbeidsmarkt kan werken. De leden van de CDA-fractie onderschrijven expliciet het belang van het tegemoet komen aan de behoeften van de doelgroep en de lokale arbeidsmarkt. De leden van de D66- en GroenLinks-fracties vragen welke aanvullende stappen een student moet nemen als hij, na het afronden van een Papiamentstalige opleiding, toch besluit een vervolgopleiding in Europees Nederland te volgen. De SGP-fractie vraagt of overwogen is de criteria op grond waarvan een school kan besluiten een bepaalde opleiding in het Papiaments aan te bieden, stringenter te formuleren.

In de beantwoording wordt nadrukkelijk toegelicht dat het Nederlands als instructietaal de norm blijft. Het aanbieden van opleidingen met Papiaments als instructietaal betreft een uitzondering waartoe de school kan besluiten. Daarbij dient de school een aantal in de wet geformuleerde criteria bij haar afwegingen te betrekken. De inspectie ziet toe op de besluiten die de school in deze neemt en de afwegingen die daarbij zijn gemaakt. Checks en balances lijken voldoende aanwezig om te waarborgen dat het Nederlands als instructietaal de norm blijft. Daarnaast wordt in de beantwoording aangegeven dat de Papiamentstalige opleidingen juist een verdere ontwikkeling van werknemers/studenten beoogt. Het gaat hier om een doelgroep die haar beroepsvaardigheden nog verder zou kunnen ontwikkelen, maar voor wie juist de Nederlandse taal de belemmering vormt om die stap te kunnen zetten. Vervolgonderwijs in Europees Nederland is voor deze groep niet aan de orde.

Aard en omvang doelgroep

In diverse vragen wordt een nadere duiding gevraagd van de aard en omvang van de doelgroep voor Papiamentstalige mbo-opleidingen. Waar het wetswijzigingsvoorstel nadrukkelijk voortkomt uit een vraag van de lokale arbeidsmarkt en mogelijkheden voor een leven lang ontwikkelen op die lokale arbeidsmarkt, focussen de fracties op doorstroom naar vervolgonderwijs in Europees Nederland. In de beantwoording wordt benadrukt dat de doelgroep voor Papiamentstalige mbo-opleidingen zich in het post-initieel onderwijs bevindt en gericht is op wonen en werken op Bonaire. Dit is niet een doelgroep die overweegt een opleiding in Europees Nederland te doen. Ook wordt uitgelegd dat de doelgroep relatief klein is. Het mbo-onderwijs op Bonaire is sowieso kleinschalig en waar het Papiamentstalig onderwijs betreft gaat het echt om maatwerk, in nauwe samenwerking met de lokale werkgevers.

Studentbetrokkenheid en communicatie

De GroenLinks-fractie vraagt in hoeverre er contact geweest is met studenten over Papiamentstalige opleidingen en op welke wijze er gecommuniceerd wordt over het feit dat een diploma voor een Papiamentstalige opleiding geen toelatingsrecht tot vervolgonderwijs in Europees Nederland verschaft. In de beantwoording wordt aangegeven dat de school en ook de ROA CN intensief met studenten en werkgevers heeft overlegd over de optie van een Papiamentstalige bbl-koksopleiding op niveau 3. Ook eventueel andere toekomstige Papiamentstalige opleidingen zullen uitsluitend in overleg met studenten en werkgevers worden aangeboden. Informatie over het toelatingsrecht zal opgenomen worden op de website van de Rijksdienst Caribisch Nederland, bij de andere informatie over studeren in Europees Nederland.